

Odločanje v Državnem zboru v četrtek: Bodo ljudje v Anhovem namesto strupene vode končno dobili pitno ali bodo zmagali lokalni interesi kapitala?

Ljubljana, 15. 11. 2021 – Le še trije dnevi nas ločijo od dneva glasovanja o predlogu amandmaja k proračunu za leto 2022/2023, s katerim bi po desetletjih agonije prebivalcem in prebivalkam Anhovega z izgradnjo novega vodovoda, povezanega na vodovodni sistem Mrzlek, končno zagotovili pitno vodo. O tem bodo odločali vsi poslanci in poslanke Državnega zbora.

Živeti v Anhovem je živeti v strahu

Prebivalci in prebivalke Anhovega se v svojem vsakdanjiku soočajo s težavami, ki si jih težko zamislimo. Zaradi posledic, ki jih občutijo, pa vsak dan tudi živijo v strahu. Bogomir Bavdaž, prebivalec Anhovega je povedal: *“Ne mine niti en teden, ko ne bi osebno poznal nekoga iz svoje vasi, ki je zaradi prisotnih strupov ali zbolel ali pa umrl.”* Franc Bevčar, prebivalec Anhovega doda: *“Sem domačin in me boli, ko vsak dan gledam, kako naša življenja ne štejejo nič, mi smo bolni, oni pa mislijo samo na dobiček.”* Pri tem jih ne skrbi samo za tiste ljudi, ki zbolevalo in umirajo danes, ampak tudi za prihodnje generacije. *“Živeti v strahu, kaj bo priteklo iz pipe, kakšno vodo bodo otroci ponesreči spili, kakšna voda bo pritekla med tuširanjem, je občutek, ki ga ne razumeš, dokler ga ne izkusiš. In prebivalci Anhovega so še vedno primorani živeti s tem strahom vsak dan,”* pove Miha Stegel iz Civilne iniciative DANES!

Življenja ljudi ali lokalni interesi kapitala?

Krivica, ki se dogaja ljudem v Anhovem, je eden izmed najbolj očitnih primerov prevlade kapitala nad družbo in dobrobitom ljudi. *“Takšnemu izsiljevanju, ki smo mu priča na vseh ravneh, moramo reči stop. Ljudje tam nujno potrebujejo nov vodovod, zagotovijo jim ga lahko poslanci že ta četrtek in s tem postavijo temelje za nadaljnji boj proti škodljivim interesom, ki uničujejo njihovo in našo prihodnost,”* pove Jan Štrukelj iz Mladih za podnebno pravičnost. Biologinja in okoljevarstvenica Brina Sotošek doda: *“Nesprejemljivo je, da se je Salonitu Anhovo odobrilo podaljšanje vodnega dovoljenja za odvzem vode za tehnološko rabo, ob tem da je splošno znano, da se hkrati na isti lokaciji izvaja tudi nelegalen odvzem vode za pitno vodo.”*

Pitna voda je pravica vseh, dolžnost države pa, da jo zagotavlja

Vsi poslanci in poslanke bi v četrtek morali podpreti predlagan amandma. Že v Ustavi RS je zapisano, da ima vsak človek pravico do pitne vode. Prav tako pa je v njej zapisano, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država. *“V primeru Anhovega sta kršeni obe določbi, saj nimajo pitne vode in vodni vir je v zasebni lasti spornega podjetja Salonit Anhovo. Nesprejemljivo je, da politika ignorira problem pitne vode domačinov v Anhovem, saj s tem zavestno krši Ustavo,”* izpostavi Andreja Slameršek iz Društva za preučevanje rib Slovenije. Aljoša Petek, pravnik iz PIC doda: *“Nesprejemljivo je, da se slovensko zakonodajo in ljudi v Anhovem zlorablja v korist kratkoročnega dobička in v škodo osnovne človekove potrebe in pravice - čiste pitne vode. Bodimo ljudje drug do drugega in omogočimo tudi občankam in občanom Kanala ob Soči, da živijo zdravo, dostojanstveno in s čisto vodo.”*

Rešitev na dlani: odločali bodo poslanci v četrtek

Uroš Macerl iz društva Eko krog: *“Ko se pojavi problem, imamo dve možnosti. Lahko vso energijo usmerimo v reševanje, lahko pa iščemo izgovore zakaj je problem nerešljiv.”*

V parlamentu so bili zelo kreativni pri iskanju "rešitve" za TEŠ 6 in Magno. V primeru pitne vode v Anhovem je rešitev na dlani - zagotoviti sredstva za čist vir vode. Edina težava zdaj bo najti izgovore, ker jih ni. Gaja Breclj iz organizacije Umanotera je poudarila, *“da je pravzaprav šokantno, da se v 21. stoletju, v ekonomsko tako razviti državi in v tako vodno bogati državi, kot je Slovenija, ne upošteva ustavne pravice do zdravega življenjskega okolja za vse in prebivalcem Anhovega ne omogoči dostopa do čiste pitne vode. Zdravje in okolje ne smeta biti predmet političnih igric. Poslanci boste te dni dobesedno odločali o življenju ljudi.”* Katarina Žakelj iz CIPRE Slovenija še doda: *“Če dopuščamo, kar se dogaja v Anhovem, zavestno povzročamo dodatne tragedije. Obrnimo kolo zgodovine, da nam Soča ne bo krvava tekla!”* Zato pozivamo vse poslance in poslanke, da zagotovijo izgradnjo vodovoda za prebivalce in prebivalke Anhovega.

Prebivalci Anhovega niso sami

Prebivalcem in prebivalkam Anhovega je bila izkazana široka podpora. Kristina Krajnc iz Inštituta 8. marec pojasni, da večine prebivalk in prebivalcev Anhovega danes tukaj ni z nami: *“Danes bi tukaj moralo stati na stotine prebivalk in prebivalcev Anhovega, a večine žal ni. Mnogih izmed njih danes ni tu, ker so kronično bolni z boleznimi, ki jih povzroča strupeno okolje. Mnogih ni tu, ker imajo v tem času zdravniške preglede, hodijo v službe ali šolo. Mnogi so povsem izčrpani od dolgoletnega boja za svoje najosnovnejše pravice do zdravega življenjskega okolja in čiste, pitne vode. Mnogih danes nenazadnje ni tu, ker jih zaradi bolezni ni več med nami. Zato smo danes tukaj vsi mi, ki smo lahko, da dosežemo spremembo za Anhovo.”* V imenu Greenpeace Slovenija je spregovorila Katja Huš: *“Ko se borimo za čist zrak, čiste reke in zemljo, se borimo tudi za naše zdravje in kvaliteto življenja. Vsakdo v Sloveniji ima pravico živeti v zdravem življenjskem okolju in z varnostjo, da je voda, ki priteče iz njihove pipe, neoporečna.”* Alenka Kreč Bricelj iz društva Smetumet pove: *“Verjamem, da ljudem ni vseeno, ko vidijo, kaj se v Anhovem dogaja in kako ljudje vsakodnevno zbolevalo zaradi strupene vode in onesnaženega zraka. To so dedki, mame, prijatelji, sosedje, otroci, katerih življenja so zaznamovana za vedno. Zdravo življenjsko okolje je pravica vseh, dolžnost države pa je, da nam to zagotovi. Odločevalce na državni in lokalni ravni pozivamo, da podprejo nov vodni vir za Anhovo.”* Podporo prebivalcem in prebivalkam Anhovega je izrekla tudi Urša Zgojznik iz društva Ekologi brez meja: *“Danes podpiramo Slavko, Lilijano, Branka, Bogomirja, Manuelo in druge prebivalce Anhovega pri iskanju načina, da bi jim kar čimprej iz pipe pritekla pitna voda. Rešitev je pred vrati in je samo stvar politične volje. Ni več vprašanje, ali se problem da rešiti ali ne, je samo vprašanje, ali ga odločevalci hočejo rešiti ali ne.”*